

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 10

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia / 10
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Fernando Miquel Roigé	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

L'avaluació no és una peça aïllada del procés d'ensenyament-aprenentatge. Cada model didàctic comporta un model avaluatiu. S'avaluen aprenentatges però també recursos, metodologia, la pròpia avaluació i el sistema educatiu.

L'avaluació condiona què i com s'enseny, què i com aprenen els nostres alumnes. També la manera com es comuniquen els resultats condiona el rendiment dels alumnes.

Els objectius didàctics de l'assignatura seran:

1. Conèixer les funcions de l'avaluació en el procés d'ensenyament i aprenentatge de les assignatures de l'àmbit.
2. Conèixer la normativa i organització institucional de l'avaluació: en el sistema educatiu, a nivell general de l'Estat espanyol i de la Comunitat de les Illes Balears, i en els plans de qualitat i millora del sistema educatiu.
3. Conèixer els diferents tipus d'avaluació.
4. Saber utilitzar, a partir d'un anàlisi crític, diferents mètodes, instruments i tècniques d'avaluació.
5. L'atenció a la diversitat en el procés d'avaluació
6. Adquirir recursos per comunicar adequadament les conclusions del procés d'avaluació -i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a diversos públics de manera clara i sense ambigüitats.
7. Adquirir estratègies i coneixements per iniciar-se en la investigació i la innovació educativa a partir dels processos d'avaluació.

Requisits

Aquesta assignatura no te cap requisit excepte els propis del màster

Competències

Específiques

- * Planificar, desenvolupar i avaluar l'ensenyament basant-se en fonaments de tipus epistemològic, psicològic, sociològic i pedagògic, a partir de la concreció curricular desenvolupada en el centre. Buscar, seleccionar, processar i comunicar informació (oral, escrita, audiovisual o multimèdia) adaptar-la i utilitzar-la en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialitat.
- * Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que consideren la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora a les seves diferents característiques personals i col·lectives.
- * Analitzar i qüestionar les pròpies concepcions sobre els distints aspectes relacionats amb la professió docent. Conèixer estratègies i tècniques d'avaluació i entendre i utilitzar l'avaluació com un instrument de regulació de l'ensenyament i de l'aprenentatge.
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge
- * Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a alumnes amb diferents capacitats i/o ritmes d'aprenentatge i d'altres situacions de diversitat de l'alumnat, en relació a l'avaluació
- * Analitzar i debatre les pròpies concepcions relatives a l'avaluació

Genèriques

- * Conèixer els continguts curriculars de les matèries relatives a l'especialització docent corresponent, així com el cos de coneixements didàctics al voltant dels processos d'ensenyament-aprenentatge respectius. Per a la formació professional s'inclourà el coneixement de les respectives professions
- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament-aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.
- * Buscar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual, digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament-aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada.
- * Concretar el currículum que es vagi a implantar en un centre docent participant en la planificació col·lectiva del mateix; desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques tant grupals como personalitzades, adaptades a la diversitat dels estudiants
- * Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre per sí mateix i amb altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i iniciativa personals

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Concepte, objectius i funcions de l'avaluació
 - Què entenem per avaluar? Concepte, fases i processos.
 - Què pretenem quan avaluem? Funcions de l'avaluació.
 - El marc normatiu i legal i l'avaluació.
- Tema 2. Tipus d'avaluació
 - Avaluació reguladora, qualificadora i de renovació didàctica.

Avaluació diagnòstica, formativa i sumativa.
Avaluació de les competències.
Avaluació externa: avaluació de diagnòstic, el model PISA.

Tema 3. L'avaluació del procés d'ensenyament/aprenentatge

Models didàctics i avaluació.
Criteris d'avaluació. Criteris de qualificació.
Avaluació del procés d'ensenyament.

Tema 4. Mètodes i instruments d'avaluació

De diagnòstic i de comunicació d'objectius.
De planificació de l'acció i regulació de l'aprenentatge.
De la percepció dels criteris d'avaluació.
Dels resultats dels aprenentatges.

Tema 5. L'autoregulació dels aprenentatges

Autoavaluació. L'avaluació com a procés d'autoregulació dels aprenentatges.
Coavaluació. El treball cooperatiu.
L'autoavaluació i la coavaluació del professorat.

Tema 6. Avaluació i atenció a la diversitat

El disseny d'activitats d'avaluació amb atenció als diferents nivells i ritmes d'aprenentatge.
El disseny del pla de recuperació dels aprenentatges no assolits.

Metodologia docent

La metodologia serà activa i participativa, fonamentada en el model de treball cooperatiu i basada en mètodes de resolució de problemes i de treball per projectes. Es promourà el treball en equip, els processos de reflexió i investigació així com l'ús de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació com a eina de suport.

- La part pràctica de curs s'ha d'entendre com a un camp d'aprenentatge, lligat en tot moment a la part teòrica.
- L'avaluació s'integra en les activitats que es fan en el decurs de l'assignatura. Permet saber com evolucionen els alumnes i tenir informació sobre el propi desenvolupament del curs, i també permet familiaritzar els alumnes amb la metodologia de l'avaluació.

En aquest sentit, el paper del professorat que imparteix l'assignatura ha de ser, fonamentalment, el d'un dinamitzador que plantegi situacions on s'explicitin les idees prèvies i els interrogants, punt de partida per a la reflexió crítica i la recerca, i la d'un subministrador de metodologia de treball i d'informació sobre experiències, materials, recursos, etc.

Es recolzarà l'ensenyament-aprenentatge constructivista a partir de les experiències anteriors dels alumnes però incorporant-hi les noves eines d'avaluació de casos i d'instruments d'avaluació.

Els alumnes participaran en el seu ensenyament-aprenentatge de manera que el professor tindrà un rol de tutor-guia dins aquest procés, prèvia explicació objectiva dels principals continguts del temari detallat. Amb aquesta metodologia s'analitzarà la documentació i es promourà l'estudi de casos.

Així mateix es tindran en compte en les activitats la interdisciplinarietat amb altres àrees al mateix temps que els continguts transversals relacionats directament amb l'especialitat.

Volum de treball

La quantitat d'hores de treball presencial indicades en aquesta guia docent són les previstes al pla d'estudis, i no tenen per què correspondre a les programades a l'agenda del curs.

La distribució de volum de treball presencial proposada és orientativa, i només representa la planificació que n'ha fet el professor de l'assignatura, sense tenir en compte tots els imprevistos que poden sorgir durant el curs.

Per exemple, les hores assignades a seminaris dependran del nombre de matriculats. Pel que fa a la distribució de treball no presencial, és també orientativa i representa la distribució ideal planejada pel professor, però cada estudiant ha de trobar la distribució que més li convengui.

Activitats de treball presencial (1,36 crèdits, 34 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Desenvolupament dels blocs de continguts	Grup gran (G)	Desenvolupament del temari d'acord amb la metodologia descrita a la introducció. Assistència i participació activa	14
Seminaris i tallers	Elaboració d'activitats d'avaluació	Grup mitjà (M)	Anàlisi i elaboració d'activitats d'avaluació. Adquisició de coneixements teòrics rellevants. Ser capaç de dissenyar, adaptar, qualificar, prendre decisions i comunicar avaluacions diagnòstiques, formatives i summatives	10
Classes pràctiques	Estudi de casos	Grup mitjà (M)	Ser capaç d'entendre i aplicar conceptes bàsics a l'anàlisi de situacions concretes	10

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,64 crèdits, 91 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Elaboració de treballs i disseny de proves d'avaluació.	Cercar i analitzar críticament diferents informacions relatives al procés d'avaluació.	31
Estudi i treball autònom individual	El portfoli	Presentació d'una carpeta d'aprenentatge completa, coherent i formalment correcta Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica	10
Estudi i treball autònom individual	Avaluació en les unitats didàctiques	Dissenyar i elaborar diferents activitats d'avaluació dintre del marc d'una unitat didàctica, tenint en compte tots els aspectes desenvolupats en els continguts teòrics.	25

Any acadèmic	2019-20
Assignatura	10756 - Didàctica Específica. Avaluació a l'Àrea de Biologia i Geologia
Grup	Grup 10

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Recerca d'informació i anàlisi de documents i situacions reals	Ser capaç d'elaborar projectes d'avaluació complets i ben argumentats	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Com a norma general, per poder superar l'assignatura l'estudiant haurà d'assistir a com a mínim un 65% de les classes presencials, comptant cada sessió com a dues classes presencials d'una hora.

Totes les activitats avaluen totes les competències amb diferent grau d'aprofundiment

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Desenvolupament dels blocs de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Desenvolupament del temari d'acord amb la metodologia descrita a la introducció. Assistència i participació activa
Criteris d'avaluació	Assistència i participació activa

Percentatge de la qualificació final: 10%

Elaboració d'activitats d'avaluació

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Anàlisi i elaboració d'activitats d'avaluació. Adquisició de coneixements teòrics rellevants. Ser capaç de dissenyar, adaptar, qualificar, prendre decisions i comunicar avaluacions diagnòstiques, formatives i summatives
Criteris d'avaluació	Adquisició de coneixements teòrics rellevants. Ser capaç de dissenyar, adaptar, qualificar, prendre decisions i comunicar avaluacions diagnòstiques, formatives i summatives

Ser capaç de dissenyar, adaptar, qualificar, prendre decisions i comunicar avaluacions diagnòstiques, formatives i summatives

Percentatge de la qualificació final: 25%

Estudi de casos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Ser capaç d'entendre i aplicar conceptes bàsics a l'anàlisi de situacions concretes
Criteris d'avaluació	Ser capaç d'entendre i aplicar conceptes bàsics a l'anàlisi de situacions concretes

Percentatge de la qualificació final: 15%

Elaboració de treballs i disseny de proves d'avaluació.

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Cercar i analitzar críticament diferents informacions relatives al procés d'avaluació.
Criteris d'avaluació	Ser capaç d'elaborar projectes d'avaluació complets i ben argumentats

Percentatge de la qualificació final: 5%

El portfoli

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	Presentació d'una carpeta d'aprenentatge completa, coherent i formalment correcta Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica
Criteris d'avaluació	Presentació d'una carpeta d'aprenentatge completa, coherent i formalment correcta Es valorarà la correcció ortogràfica, gramatical i tipogràfica

Percentatge de la qualificació final: 5%

Avaluació en les unitats didàctiques

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Dissenyar i elaborar diferents activitats d'avaluació dintre del marc d'una unitat didàctica, tenint en compte tots els aspectes desenvolupats en els continguts teòrics.
Criteris d'avaluació	Dissenyar i elaborar diferents activitats d'avaluació dintre del marc d'una unitat didàctica, tenint en compte tots els aspectes desenvolupats en els continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 25%

Recerca d'informació i anàlisi de documents i situacions reals

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (recuperable)
Descripció	Ser capaç d'elaborar projectes d'avaluació complets i ben argumentats
Criteris d'avaluació	Cercar i analitzar críticament diferents informacions relatives al procés d'avaluació.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

ALLEN, D. (Comp.) (2000). La evaluación del aprendizaje de los estudiantes. Buenos Aires: Paidós. (Biblioteca UIB)

MONEREO, C. (coord.) (2009). Pisa como excusa. Repensar la evaluación para cambiar la enseñanza. Crítica i fundamentos, 24. Graó.

SANS MARTÍN, A. (2004). L'Avaluació dels aprenentatges: Construcció d'instruments. Barcelona: Universitat de Barcelona.

SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Barcelona: Graó.

Revistes:

Guix

Cuadernos de Pedagogía

Revista Escuela: Competencias Básicas nº 1 al 9

Alambique

Enseñanza de las ciencias

Bibliografia complementària

BARBERÀ, E. (2000). Avaluació de l'ensenyament, avaluació del'aprenentatge. Barcelona: Edebé

BOLÍVAR, A. (2008) Ciudadanía y competencias básicas. Sevilla. Fundación ECOEM

LUKAS, J.F. y SANTIAGO, K. (2004). Evaluación educativa. Madrid: Alianza Editorial.

MÉNDEZ, J.M. (2001). Evaluar para conocer, examinar para excluir. Madrid Ediciones Morata.

SALINAS, D. (2002). ¡Mañana Examen! La evaluación entre la teoría y la realidad. Barcelona: Graó

SANMARTÍ, N. (coord.) (2003). Aprender ciencias. Tot aprenent a escriure ciències. Sèrie Rosa Sensat. Llibres a l'abast. Edicions 62.

SANMARTÍ, N. (2007). 10 ideas clave. Evaluar para aprender. Colección ideas clave, 1. Graó.

SANMARTÍ, N. (2009). Didáctica de las ciencias en la educación secundaria obligatoria. Didáctica de las Ciencias Experimentales, 2. Síntesis Educación.

STAKE, R.E. (2006). Evaluación comprensiva y evaluación basada en estándares. Barcelona: Graó.